

ANGIOGRAFIJA

Šta je angiografija?

Angiografija je invazivna dijagnostička pretraga prilikom koje se se, pomoću rendgenskog zračenja i kontrastnog sredstva, posebnom tehnikom vrši snimanje krvnih sudova. Prednost angiografije nad drugim (neinvazivnim) pretragama sastoji se u tome što se u jednom aktu, po potrebi, pored dijagnostičkog može uraditi i terapijski tretman.

Ova pretraga se koristi za snimanje krvnih sudova bilo kojeg dijela tijela (noge, ruke, mozak, srce, bubrezi, pluća itd.).

Da li postoji rizik po pacijenta?

Doza zračenja kojoj je pacijent izložen u toku ovog pregleda zavisi od dužine trajanja pregleda i vrste pregleda, i višestruko je veća nego pri standardnom rendgenskom snimanju.

VAŽNO! Obavezno upozoriti ljekara o mogućoj trudnoći, jer primjena zračenja u trudnoći može štetiti plodu.

Ako planirate trudnoću, najbolje bi bilo obaviti pregled u prvih 10 dana menstrualnog ciklusa da bi se izbjeglo štetno dejstvo zračenja na eventualno početnu trudnoću.

Takođe je moguća pojava alergijskih reakcija na kontrastno sredstvo (boju).

Pored navedenog, interventna radiološka procedura nosi i neke specifične rizike koji se povremeno javljaju i koji mogu izazvati lokalne postintervencijske komplikacije, od kojih su najvažnije retroperitonealni hematomi, lokalni hematomi na mjestu uboda, otok ekstremiteta, periferna tromboza, infekcija, trajne povrede nerava, pucanja ili začepljenja krvnih sudova.

Kako se pripremiti za pregled?

Za angiografiju je potrebna posebna priprema u vidu preoperativne obrade koja se sprovodi u bolničkim uslovima.

Sa sobom obavezno ponesite važeću uputnicu, prethodnu medicinsku dokumentaciju (u formi slike i teksta) vezanu za Vaš medicinski pregled, kao i nalaz kreatinina (ne stariji od 7 dana).

Neposredno prije intervencije morate sa sebe ukloniti svu odjeću, nakit, naočale, proteze, kao i sve metalne predmete.

Prije pregleda ispraznite mokraćnu bežiku .

Šta Vas očekuje prije pregleda?

Radi Vaše sigurnosti popunjavate upitnik „Kontrastna sredstva“ i eventualne dodatne upitnike.

Prije samog pregleda, obavezni ste pročitati i – ukoliko pristajete na pregled – potpisati formular pod nazivom „Pristanak na radiološku proceduru“.

Tok pregleda

Pošto ste došli sa klinike na kojoj je obavljena preoperativna obrada, Vaša pratnja Vas u ležećem položaju dovozi u salu za angiografiju. Radiološki tehničar Vam pomaže da se u potpunosti raspripremite i smjestite na sto na kome će se pretraga obaviti.

Sama pretraga traje 15-30 minuta, u zavisnosti od toga koji su krvni sudovi snimaju, a izvodi se poput malog hirurškog zahvata. Radiolog provjerava mjesto ulaska **katetera** u krvni sud te se nakon toga oblači i priprema za intervenciju.

Prije intervencije vrši se **priprema operativnog polja** brisanjem specifičnim tečnostima, a potom se vrši zaštita operativnog polja hirurškom plahtom, tako da ćete biti u potpunosti prekriveni izuzev glave, koja je cijelo vrijeme slobodna.

Kada je sve spremno, radiolog Vam daje injekciju u dio tijela koji je prethodno pripremljen s ciljem da se izazove neosjetljivost **anestezija** tog dijela tijela. Prilikom davanja injekcije osjetićete manji bol, ali je jako bitno da ostanete potpuno mirni.

Nakon 2-5 minuta vrši se zasijecanje kože, **punkcija krvnog suda** koji će se snimati te plasiranje specijalnog katetera koji je za sv to neophodan.

Kada je sve spremno, pristupiće se **davanju kontrastnog sredstva** – boje koja krvne sudove čini vidljivim za rendgensko zračenje. Traje svega par sekundi, ali tokom toga možete osjetiti nelagodnost u smislu topline koja se razliva niz tijelo, što je normalno. Bitno je da tih nekoliko sekundi ostanete potpuno mirni i da ne dišete, na šta će Vas radiolog blagovremen upozoriti.

Pošto je snimanje završeno, vrši se vađenje postavljenog katetera iz krvnog suda. Potom se vrši **pritisak na mjestu intervencije** ciljem da se zaustavi krvarenje, što traje 10 – 15 minuta.

Nakon što je krvarenje prestalo, rana – koja je veličine svega par milimetara – **previja se i fiksira** specijalnim tegom kako bi se spriječilo naknadno krvarenje.

Nakon završene pretrage transportujete se (u ležećem položaju) u bolnicu iz koje ste došli, gdje ostanete narednih 24 sata.

Šta se dešava nakon završenog pregleda?

Pošto ste se vratili na odjeljenje na kojem ste inače smješteni, morat ćete mirovati naredna 24 sata, pogotovo u prvih 2-3 sata, kako ne bi došlo do neželjenih komplikacija i krvarenja. Cijelo vrijeme ste pod nadzorom medicinskog osoblja i, ukoliko osjetite bilo kakve smetnje odmah ih prijavite medicinskom osoblju.

Nakon isteka 24 sata vraćate se svojim redovnim aktivnostima.

Postoje li komplikacije?

Sve interventne radiološke procedure nose određene intraoperativne i postoperativne rizike od kojih su najznačajniji moguća smrt ili udar rizik od krvarenja, zgrušavanje krvi, gubitak ekstremiteta, povreda krvnih sudova i alergijske reakcije, kao i druge eventualne komplikacije.

Kako preuzeti ljekarski nalaz?

Poslije završene pretrage, nalaz i prateću medicinsku dokumentaciju i Zavoda za kliničku radiologiju preuzima ovlašteno medicinsko osoblje odjeljenja sa kojeg ste došli na pretragu.